

פרשת ויחי

הדרך

פעם בא ר' דב בר מראדושיץ לפני רבו החוזה מלובלין וביקש ממנו:
 "למדנו רבנו דרך כוללת בעבודת הבורא!"
 השיב הצדיק: "אי אתה יכול לומר לו לאדם, איזו הדרך ילך בה.
 הרבה דרכים לאדם לעבוד את ה'. יש אדם העובד את ה' על-ידי לימוד התורה,
 ויש שהוא עובדו על-ידי תפילה, ואף יכול אתה לעובדו על-ידי דבר והיפוכו:
 אחד עובדו בתענית, ואחד באכילה ושתיה.
 כל אדם צריך ליתן את דעתו, לאיזו דרך ליבו מושכו, ובה בדרך יבחר בכל מאודו".
 אור הגנוז, מרטין בובר.

שעור פרשת שבוע: כנרת פולק

שבת		ימי החול	
הדלקת נרות	16.29	זמן תפילין /טלית	5.48
מנחה א' 14.00	ב' 16.40	סוף זמן ק"ש	9.14
ערבית ושיעור הרב		שקיעה	16.50←16.53
שחרית א'	6.45	מנחה א' (בחד"א)	12.45
שחרית ב'	8.30		
קידוש	11.30	מנחה וערבית	16.40
מנחה 12.30, 13.30	16.05	צאת הכוכבים	17.11
שיעור הרב דוד	16.45	ערבית	20.10
לימוד "בראשית"	16.55		
צאת השבת	17.25	שחרית נוער	7.30

אחות תורנית השבת – הילרי יום-טוב

שבת
 שלום

האם יעקב אבינו ידע את סיפור המכירה של יוסף?

המפגש המרגש בין יוסף לאחיו ולאביו, אינו חושף בפנינו את פרטי השיחה בהקשר זה בין יוסף לאביו. סביר לכאורה להניח, שהתורה מקצרת בסיפור הדברים כדרכה ואינה מספרת את פרטי השיחה, בה אכן דנה המשפחה באירועי השנים האחרונות.

אולם, יש יסוד חזק לומר שהאחים, ואף יוסף עצמו, העלימו מיעקב את הסיפור האמיתי הקשה על מכירת יוסף כעבד למצרים. בעבר התייחסתי לסוגיא זו מעל דפי העלון, וטענתי שכחלק מהתשובה של יוסף ורצונו לתקן את אשר קילקל ביחסיו עם אחיו כאשר הוציא דיבה רעה עליהם, והתייחר בחלומותיו- יוסף התחייב בפני אחיו מיד לאחר שחשף את זהותו האמיתית, שלא יספר לאביהם את האמת על המכירה. להתחייבות זו הייתה חשיבות עליונה משתי בחינות; מצידו של יוסף, על מנת שיתקן במקום שקלקל, ואם הוציא בעבר את 'דיבתם רעה אל אביהם', עתה הוא מתחייב שלא לספר על העוול הנורא שעשו לו כאשר מכרו אותו לעבד. ומצידו של יעקב, על מנת שלא יכעס על בניו שכך העזו לעשות לבנו אהובו. אני ראיתי בדבריו של יוסף בעת התגלותו אל אחיו, אמירה ברורה שלא יאמר את האמת ליעקב, שהרי כך אמר להם: 'מִהְרֹו וְעָלוּ אֶל אָבִי וְאֶמְרָתֶם אֵלָיו כֹּה אָמַר בְּנֵי יוֹסֵף שְׁמֵנִי אֶל־הַיָּם לְאֲדוֹן לְכֹל מִצְרָיִם כִּדְבַר אֱלֹהֵי אֶל תַּעֲמַד' (בראשית פרק מה, ט) - רק זאת תאמרו ולא יותר, אל תספרו מעבר לכך דבר!

ואכן הרמב"ן אומר סברא זו במקום אחר בפרשתינו. לאחר שיעקב מת, האחים החלו לחשוש שמא יוסף ינקום בהם עתה על אשר עוללו לו. לכן הם באים ליוסף ואומרים:

וַיֹּצִיאוּ אֶל יוֹסֵף יְאֹמַר אָבִיךָ צָנָה לְפָנֶי מוֹתוֹ לֵאמֹר: כֹּה תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף אֲנָא שָׂא נָא פֶשַׁע אַחֲיֶיךָ

וְחַטָּאתָם כִּי רָעָה גָּמְלוּךָ וְעַתָּה שָׂא נָא לְפֶשַׁע עֲבָדֶי אֱלֹהֵי אָבִיךָ וַיִּבְרַךְ יוֹסֵף בְּדַבְרָם אֵלָיו (נ, טו-יז).

ואומר על כך הרמב"ן:

יראה לי על דרך הפשט שלא הוגד ליעקב כל ימיו כי אחיו מכרו את יוסף, אבל חשב כי היה תועה בשדה והמוצאים אותו לקחוהו ומכרו אותו אל מצרים, כי אחיו לא רצו להגיד לו חטאתם, אף כי יראו לנפשם פן יקצוף ויקללם, כאשר עשה בראובן ושמעון ולוי (להלן מט ג - ז). ויוסף במוסרו הטוב לא רצה להגיד לו, ולכך נאמר ויצאו אל יוסף לאמר אביך צוה לפני מותו לאמר וגו', ואלו ידע יעקב בענין הזה היה ראוי להם שיחלו פני אביהם במותו לצוות את יוסף מפיו, כי ישא פניו ולא ימרה את דברו, ולא היו בסכנה ולא יצטרכו לבדות מלבם דברים (מה, כז).

בנוסף לכך, יש לתת את הדעת לדברי חז"ל (תנחומא, ב) והמפרשים (למשל רש"י וחיזקוני מה, כז) שבכל השנים בהם היה יוסף במצרים, לא שרתה שכינה על יעקב, ולכן גם לא ידע דבר זה בנבואה.

אבל באמת נשאל: האם יעקב ידע בכל זאת מכל העניין? האם גילה את האמת מאוחר יותר וכיצד הגיב על כך?

הנה, אף שברור לי שיעקב לא ידע, יתכן שבשלב מסוים החל להרגיש בדבר זה ולפני מותו בודאי נודע לו העניין. תחילה כיון שבברכותיו הוא מתייחס ברמזים ברורים לסיפור המכירה: על שמעון ולוי אמר: 'וַיִּבְרָצְנָם עֲקָרוּ שׁוֹרֵי וּפִירֵשׁ רִשׁוֹי (בשונה מרוב הפרשנים) שהכוונה ליוסף שנקרא שור על ידי משה 'בכור שורו הדר לו'. ועל יהודה אמר: 'גִּוֹר אֲרָגָה? הַוֹּדָה מְטָרְךָ בְּנֵי עֲלִיתִי' - ופירש רש"י ומפרשים נוספים, שיעקב חשד ביהודה שהוא היה אחראי לכל מה שאירע ליוסף, אבל עתה נודע לו שאין הדבר כך (רשב"ם תוקף קשות את כל מי שפירש כן בהקשר של מכירת יוסף).

אך רמז נוסף מצאתי בדבר. כאשר האחים חוזרים ממצרים בפעם הראשונה ומספרים על האיש המוכבד שפגשו שם שהאשימם בריגול, יתכן מאוד שיעקב החל לחשוש שאיש זה אינו אלא יוסף בנו. חותני, ר' חיים רגב הי"ו, שממנו שמעתי פירוש זה לראשונה קשר זאת למנחה ששלח יעקב לאותו האיש: 'זאת עָשׂוּ קָחוּ מִזְמֶרֶת הָאָרֶץ בְּכַלִּיכֶם וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנְחָה מְעֻט צָרִי וּמְעֻט דָּבֵשׁ נְכֹאֵת וְלֹט בְּטָנִים וּשְׂקָדִים' - והוא פירש (פירוש שלא מצאתי לעת עתה במפרשים) 'מזמרת הארץ' - היינו מזמורת הארץ. הוא שלח אליו זמורת גפן

(ואולי זה מתקשר לחלומו של שר המשקים) מארץ כנען, שידועי דבר מסוגלים לראות בה את מצבו של העץ, על מנת שיאכל לראות את מצבה הנורא של הארץ. ואני רוצה להוסיף על פירושו. יעקב שולח לו מזמרת הארץ, דברים שזכר יעקב שיוסף אוהב, שקדים, בטנים (שזה כנראה פיסטוקים) ממתקים ומאכלים שאהב. יעקב שלח אליו ממטעמי הבית ומריחותיו המיוחדים, ריחות של הבית. לנוכח ריחות ומטעמים של הבית אין אדם בעולם שיאכל לעמוד! אך מעבר לכך הוא קלע 'במקרה' למטרה אחרת. נזכר בשיירה בה נמכר יוסף למצרים: 'וַיָּבֹאוּ וַהֲנִיחַ אֶרְחֹת יִשְׁמָעֵאלִים בָּאָה מִגְּלָעָד וּגְמִלְיָהֶם נְשָׂאִים נְכֹאֵת וְצָרִי וְלֵט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד מִצְרַיִמָּה' (לו, כה). נשווה זאת למנחה של יעקב: 'מַעַט צָרִי וּמַעַט דְּבִשׁ נְכֹאֵת וְלֵט בְּטָנִים וְשִׁקְדִים' – ברור שניתן לפרש שזה קרה רק במקרה, או שדברים אלו מאפיינים את ארץ ישראל. אבל האם לא ניתן לומר, שאכן יש כאן סוג של נבואה במודע או שלא במודע? יעקב מצידו היה מספיק חכם כדי לא לפתוח סוגיה זו בצורה מפורשת, והוא לא הראה לבניו שאכן הוא בעצם יודע את הסיפור כיון שרצה להחזיר את השלום למשפחתו. שבת שלום – הרב דוד

עֲרֵב ' הַטֶּבֶת

ועדת תרבות בתוכניתה השנתית מייחסת חשיבות רבה, למועדים שונים בלוח העברי, שראוי לצייןם בדרך כזו או אחרת, ועשירי בטבת הוא כמובן אחד מהם. גם השנה נערכנו מראש, והחלטנו שמאחר וערב עשירי בטבת חל במוצ"ש, וקשה להביא לסעד ללא חילול שבת גורמים מבחוץ, נקיים את הערב לציון עשירי בטבת ביום א' בערב. במרכז הערב הייתה אמורה להרצות בפנינו, נעמה אגוזי רכזת הדרכה ביד ושם, ומרצה מאד מומלצת. הכול סוכם ותואם, אלא שאז התברר, כי יום השלושים לחברנו היקר חיים רבלין ז"ל, חל באותו אחר הצהריים והערב, והמשפחה בקשה לציין זאת בדרך הקרובה לליבם. לא מצאנו לנכון לקיים באותו ערב שני אירועים, ומסיבות שונות לא ניתן היה להקדים את התוכנית למוצאי שבת. הצגנו את הבעיה בפני מנהל הקהילה, וגם הוא תמך בדעתנו, והציבור כולו הוזמן לציון עשירי בטבת בבית הספר.

צר לנו שמי מחברי ותושבי סעד נפגע מכך, ואנחנו מקווים שההסבר שלנו יתקבל בהבנה.

את' כֶּסֶף וְלֹאֲדַת תְּרִבּוֹת.

כמה חילופים על יום הקדיש הכללי

מיד אחרי השואה התעורר בלב רבים מן הניצולים/השרידים, הצורך באמירת קדיש על כל אלה שלא שפר חלקם ועלו השמימה בעשן ובכל מיני מיתות משונות. סמוך מאד לסיום המלחמה החליטו יהודי הונגריה על כ' בסיוון כיום בו ייאמר הקדיש על המומתים על קידוש השם.

כמה שנים אחר כך התייחסה לכך הרבנות הראשית לישראל בראשותם של הרבנים הרצוג ועוזיאל, בשנת תשי"ט הוחלטה החלטה ראשונית להוסיף לצום עשרה בטבת את אמירת הקדיש על אלו שתאריך מותם לא נודע. ההחלטה קיבלה תוקף רשמי בכסלו תשי"א.

חשוב לציין שהמגמה להצמיד את היום הזה לתאריך בו אנו מתאבלים ממילא, שבה ועלתה כאשר הממשלה ראתה חובה לעצמה, להוסיף יום ממלכתי לזכר השואה. בעניין זה הציע מנחם בגין לציין את היום הלאומי הזה בתשעה באב מתוך מגמה יהודית מאד שלא להרבות ימי אבל. הצעתו נפלה מכיוון שצום תשעה באב חל בחופש הגדול וזה לא יאפשר הוראה בנושא ולכן הוא נקבע ביום הכרעת מרד גטו ורשה. ההחלטה הזאת לא הייתה קלה שכן אין מספידים בחודש ניסן, ובכל זאת קבלנו על עצמנו החלטה ממלכתית.

וכמה מילים עלינו בקבוצת סעד. אולי הגיל מתעתע, אבל אינני זוכרת שנה בה לא הייתה התכנסות בליל יום הקדיש הכללי, ללימוד משניות, הדלקת נרות ואמירת קדיש לפחות, בדרך כלל עם עדות אישית. זאת מסורת חשובה ואף כי ההשתתפות אינה תמיד המונית, הרי שתמיד המועדון מלא, וגם צעירים באים. אז מה קרה השנה? בוודאי הייתה סיבה טובה להפר מסורת רבת שנים, אבל אני יודעת שההפרה הזאת פגעה ברגשות של חברים לא מעטים, חלקם הקטן אמר זאת בקול וחלקם הגדול שתק וכאב. אני יודעת שוועדת תרבות עושה את עבודתה נאמנה וחבל שזה קרה, בכל אופן ראוי לציין שאפשר תמיד להיעזר באנשים מהשורה לאירועים אלה ואחרים.

אני חוזרת לתולדות היום שנקבע על ידי הרבנים הראשיים הרצוג ועוזיאל בכ"ז בכסלו תשי"א וזאת הייתה לשון ההחלטה: "יום העשירי בטבת נקבע על ידינו, **ליום השנה לקהילות ישראל** – אנשים נשים וטף – **שניספו בהמוניהם** באכזריות חימה, בידיה הטמאות של המפלצת הנאצית בגרמניה, ועשן הכבשנים, שבהם עלו על המוקד, כיסה עליהם ועל יום פקודתם. לאלה **מליוני החללים שאין סימוכין לקביעת יום מותם**, יום זה קודש לזיכרם ולעילוי נשמותיהם הזכות והטהורות. דינו של יום זה, יום העשירי בטבת, לבניהם ולקרוביהם, כדין יום המיתה – לאמירת קדיש, ללימוד משניות ולהדלקת אור נשמה. **ולכל יהודי באשר הוא שם, קדוש היום הזה לזכר רבבות בתי אב והמשפחות שנשמדו כליל** ללא השאר שריד ופליט, **וגואלם הוא בית ישראל כולו. ועל כל אחד להדליק בליל זה**, אור לעשירי בטבת, **נר נשמה בביתו ומי שאין הוריו בחיים ישתתף באמירת קדיש בציבור**." הנה כי כן כולנו חייבים לקהילות שלמות שהושמדו כליל, לאמר קדיש לעילוי נשמותיהם, עכשיו ובדורות הבאים.

ומילה נוספת על הזיכרון וההנצחה, נראה לי שמרוב "התרפקות" על זיכרון השואה אנו שוכחים להדגיש את הנס הגדול שקרה לנו בארץ הזאת, את התקומה המופלאה, את ההצלחות שלנו בכל כך הרבה תחומים, ברור שעלינו לזכור ולהזכיר את השואה ויחד עם זאת ובמיוחד להזכיר לעצמנו ולעולם כולו את גודל האירוע של תקומת עם ישראל בארצו, לזקוף את קומתנו הלאומית והריבונית ולהראות לעצמנו ולגויים מה גדול עם ישראל.

אני מתנצלת לפני החברים שאני מטריחה אתכם שבוע אחרי שבוע בעניינים דומים. שבת שלום,

jeie קאסל-אמרין

ביום ראשון התקיים ערב לציון 30 יום לפטירתו של חיים ריבלין ז"ל. לאחר העליה לקברו, עם סיום צום העשרה בטבת, התכנסנו באולם אשל שהיה מלא מפה לפה במשפחה וחברים – כולם מוקירי זכרו של האיש היקר הזה, שהטביע את חותמו בכל כך הרבה תחומי פעולה שפעל בחיים.

כל הדוברים האירו את דמותו של חיים, איש התורה והמעשה, הצנוע והעניו שעשה הכל לשם שמים. חיה - הבת – ניהלה את התכנית ברגש ובכשרון, והעלתה לבמה את חבריו של חיים שהעלו את זכרו בפינות השונות שנפגשו עימו בחיים.

ראשון הדוברים היה חברו ליפא, שסיכם את מסכת חייו של חיים בשלושה מרכיבים: אהבת התורה, אהבת עם ישראל, ואהבת ארץ ישראל – ואהבת ירושלים.

יעל נוימן, שנשאה את דברה כנציגת מכללת "חמדת הדרום" לשעבר – "סמינר עזתה" שניהל חיים, סיפרה על התקופה שהיתה בסמינר כתלמידה לגנות, ועל ההרגשה שהרגישו היא וחברותיה ללימודים – שחיים הוא לא רק מנהל אלא גם אבא תומך ומעודד ועוזר, בגלל שילוב האישיות שלו - פשטות של קיבוצניק ואיש רוח וספר.

אריאל טבק סיפר על חיים כאבא מחליף לאביו שנפל בתאונת אימונים, שלקח אותו תחת חסותו כבן וחינך אותו לדרך של חיי תורה ועבודת ה'.

הרב דרוקמן שהיה חבר קרוב של חיים תאר אף הוא את דמותו של חיים בצבעים יפים ביותר. סיימה את ערב הזכרון **שרה בונע** – ילידת יבנה, שהיא מורה לידיעת הארץ, בסרט מרתק שעשתה על בית הקברות בהר הזיתים – כספר חיים של הדמויות ההסטוריות של עם ישראל הקבורות שם, בעקבות מחקר מקיף ומעמיק שעשתה בגילוי הכתוב על המצבות – שבחלקן נתחללו בידי הירדנים.
(דיווחה: חייצ'ה יקותיאל).

בעקבות יום השלושים אנו מביאים כאן דברי תודה של המשפחה וכן ראיון עם אדווין, שהיה המטפל של חיים ז"ל, ובימים אלו עזב את סעד בחזרה לפיליפינים. בע"ה בשבוע הבא תצורף ל"עלים" חוברת זכרון לחיים ריבלין ז"ל.

תודות 1137 הארסאה

אין לנו מספיק מילים לתאר את תודתנו על טיפולכם המסור באבינו – חיים במהלך מחלתו הארוכה בשנים האחרונות. הדרך בה דאגתם לאבא הייתה הרבה מעל ומעבר למצופה מצוות רפואי. נתתם לאבא לא רק טיפול רפואי אלא סעד נפשי ורוגע לכל המשפחה. האמון המלא שאמא נתנה בכם מצביע על האנושיות והמקצועיות הנפלאים שהיו דרככם. אנשי מקצוע עם לב רחב היוזמים ופתוחים לכל משאלה ולכל רחשי לב. הייתם חלק ממשפחתנו למרות שלא הכרנו את כולכם באופן אישי. את הסיפורים עליכם שמענו מרחוק וחשנו שאבא – וגם אמא – מטופלים בידיים הטובות ביותר שניתן לצפות. הבנתכם את צרכינו לאורך כל הדרך ושיתוף הפעולה היה למופת. לא חסכתם בכלום על מנת להקל על מכאוביו של אבא והייתם מקור תמיכה לאמא. הערכתנו גדלה והלכה ככל שמצבו של אבא נעשה קשה יותר. האחריות שלקחתם על עצמכם בהבאתו של אבא מבית החולים בשבועות האחרונים מראה שוב על רגישותכם ועל עוצמתכם הרבה ועוד יותר על "הראש הגדול" שמאפיין אתכם.

"... וכל העוסקים בצורכי ציבור באמונה הקב"ה ישלם שכרם".

מברכה, הצרכה ואהבה

משפחת ריבלין.

ליונה וצוות בית שיקמה הנפלאים.

ליוותם את משפחתנו בשנים האחרונות בטיפול מסור מאין כמוהו באבינו – חיים. לא יכולנו לצפות למקום טוב יותר ולטיפול מסור יותר ממה שקבלנו בבית שיקמה בניהולה של יונה. החום, ההבנה, ההשקעה וההיענות לצרכיו המרובים של אבא חיממו את ליבנו ונתנו לנו תחושת שותפות אמיתית. התחושה שיש על מי לסמוך ושאבא נמצא בידיים האמונות שלכם נתנו לנו תחושת ביטחון מרחוק. את רוב שבחכם שמענו מאמא ולא תמיד יכולנו לומר לכם כמה אנחנו מעריכים אתכם ואת מאמצים לתת לאבא – ולאמא – איכות חיים למרות מגבלות גופניות רבות כל כך. אנחנו מלאי הערכה על ההבנה העמוקה שלכם לא רק בצרכיו הגופניים אל אבא אלא גם בצרכיו הנפשיים, הרוחניים והדתיים. האמון שאמא ואנחנו נותנים בכם מצביעים על העובדה שראינו בכם זרוע ממשיכה של טיפול שלא תמיד יכולנו לתת לאבא שלנו.

תהיו ברוכים בעבודת הקודש שאתם עושים!

מסכת ריפאין.

אדווין – המספא le חייט ריפאין ז"ל

את אדווין הכרנו כולנו, כל חברי סעד. אדווין הגיע לסעד לפני שש שנים. לפני כן עבד בישראל במקומות אחרים, ועכשיו – הגיע זמנו לחזור הביתה.

לקראת הנסיעה ישבתי עם אדווין ושמעתי מפיו על חייו ועל שהותו בסעד:

אדווין למד בבית הספר בפיליפינים עד גיל 16. לאחר מכן התחיל לעבוד במוסד (רשיון נהיגה אין לו...). מכיוון שהמשכורת היתה מאד נמוכה, החליט לצאת לעבודה מחוץ לארצו.

הוא פנה לחברת כוח האדם שעבדנו אתה, והם הכשירו את אדווין בקורס מרוכז בפיליפינים. בקורס זה למדו יסודות הטיפול בקשישים ומילים בסיסיות בעברית. כדי להגיע לארץ שילם אדווין 4000 דולר לחברת כוח האדם. אדווין עזב בפיליפינים הורים ושבעה אחים (מתוכם 2 אחיות), והגיע לישראל. אחות אחת הגיעה אחר כך, ועובדת בירושלים.

בקורס ההכנה פגש את לין, שגם הגיעה לישראל מאותה חברת כוח אדם. בנסיעה נפגשו ובארץ התחתנו. לין עבדה ברחובות, וביום הפנאי אדווין נסע תמיד לרחובות. בשנת 2005 נולדה בתם, דנה, ולין הפסיקה לעבוד כדי לטפל בילדה. בגלל הפסקת העבודה לא היה ללין אישור שהייה בישראל, ולפני שנה גורשו האשה והבת בחזרה לפיליפינים.

מאז אדווין לא יצא כמעט מסעד, לדעתי היה לו כאן מאד טוב. הוא אהב את סעד וטיפל במסירות בחיים, גם בשעות הקשות ביותר. אדווין גם היה לנו כאב בית, הוא ביצע תיקונים, החזקת מכשירים ועוד, היתה לו יכולת טכנית, והוא עשה זאת בשמחה.

עכשיו אדווין נאלץ לחזור הביתה, כיוון שאין אפשרות להאריך את הויזה. נקודת האור היא הפגישה הצפויה עם משפחתו. אדווין מאד רוצה להקים מוסד בפיליפינים. אם מבחינה כספית לא יצליח לעשות זאת, הוא יסע לעבוד באוסטרליה, ושוב יאלץ להפרד מהמשפחה...

אנחנו, צוות בית שקמה, נפרדים מאדווין בצער. צער הפרידה מחיים ז"ל מלווה בהתנתקות מאדווין שאנחנו מאד קשורים אליו. אנו מאד מוקירים את מסירותו לחיים ז"ל ואת העזרה הרבה שהושיט לנו עם "ידי הזהב" שלו. נתגעגע לרוח הטובה של אדווין, לבדיחות הישראליות ולסלנג שלו. אדווין היה ממש חלק מאיתנו.

תודה לך אדווין!

מכל צוות בית שיקמה.

דוח מהאסיפה והלמנה לאסיפה הבאה

1. **אסיפה אחרונה לשנת 2009** – אני מבקש לנצל את הזדמנות הדיווח שנפלה לידי, בכדי לציין שאסיפת החברים שנערכה השבוע ביום שלישי בערב, הייתה האחרונה לשנה זו, והיא הייתה גם מספר 20 מאז תחילת השנה. נדמה לי שגם זקני הישוב לא יצליחו לדלות מזיכרונם, שנה שבה נערכו כל כך הרבה אסיפות, גם לא בשנים שעוד טרם החלטנו על כינון מועצה, שחלק מדיוני האסיפה הועברו לטיפול. חשוב לי לציין את האירוע הזה, וזאת משום שאנחנו חוזרים ושומעים חוות דעת רבות שהאסיפה בסעד היא מוסד ייחודי, בהשוואה לחלק גדול מהקיבוצים, בעיקר בכל הקשור למשתתפים הרבים, המעורבות, הכנת הדיונים ועוד. נדמה לי שזו הזדמנות טובה לברך ביישר כוח את כל הציבור שמקפיד לבוא לאספות על מנת לקחת חלק בדמוקרטיה הקיבוצית.
  2. **במהלך האסיפה "ההיסטורית" היו נתקבלו ההחלטות הבאות:**
    - א. **נבחר צוות פנסיה בהרכב:** אבי הלפרין מרכז, יוסף צרפתי, רחל גינזברג, אורן צרפתי, חיים אפשטיין, בוקי. (את עבודת הצוות מלווה יועץ חיצוני מחברת תמורה).
    - ב. **נבחרה וועדת ביקורת בהרכב:** שרה עברון – מרכזת, יהודה סימון, גרשום זינר, לאה ימיני, ויונתן וידס.
    - ג. **נבחר צוות צמיחה דמוגרפית בהרכב:** עופר – מרכז, אורן ברנע, יורם פ', אליסף, דני לזר, עמוס ברט, גילי, מתוקה ונחום.
    - ד. **שרה פולק נבחרה למנהלת מערכת הבריאות בסעד.** – מדובר בתפקיד חדש בסעד, שתפקידו " מבט על – רב תחומי על כל המערכות הקשורות בלבריאות ולסיעוד בסעד." הצוות כולו ייבחר במהלך החודשים הקרובים לאחר שיתגבשו באופן מדויק יותר, היקף האחריות ותחומי העיסוק.
    - ה. **נבחר צוות ערבות הדדית בהרכב:** מרגלית – מרכזת, שרה רוזמן, דליה רועי, חיים אפשטיין, שרה פ', חנוש, וחנה שמעוני עו"ס המועצה.
    - ו. **נבחר צוות יזמויות בהרכב:** בני אורן – מרכז, מנהל הקהילה, מרכז המשק, חשב הקהילה (ישי), ובני גינזברג כנציג מש"א.
- הערה:** נדמה לי שכולנו יכולים להיות גאים על כי למעלה מ-20 חברים (לא כולל בעלי תפקידים) נרתמים ונבחרים באסיפה אחת לעשייה למען הקהילה, ואני מבקש להודות לכולם בשם כל הציבור.
3. **שכונת " שקד "** – חנן קסלר ואורן ברנע מסרו לאסיפה דו"ח מפורט, בעיקר על מצב הפרויקט בהיבט הכספי שלו, מאז שהחלטנו עליו לפני למעלה מחמש שנים. מחד שלב א' ובו 18 יחידות הולך ומתאכלס, ובידנו כבר פניות רבות גם לשלב ב', שיקיף 14 יחידות ואנחנו שמחים על כך! אך מאידך ניתן לומר, כי התחזיות הכספיות שלנו לפרויקט מאוזן היו וורודות מידי, וזאת משום שהושפעו באופן קיצוני, משער דולר שלא נחזה כראוי, ומעלויות בניה מטורפות בזמן משמעותי לאורך הפרויקט. צוות השכונה החליט לנקוט צעדים שונים, על מנת לצמצם את הנזק הכספי בשלבים ב' וג', כך שבסופו של דבר נגיע קרוב לאיזון. בהמשך האיר עופר הביטים חברתיים שונים ביחסי הגומלין עם השכונה, וכמו כן עסק עופר בשאלה של השפעת השכונה, על קליטת החברים, כולל מצב רזרבות הקרקע שלנו לבניה עתידית, והכיצד צוות הצמיחה הדמוגרפית מתכוון לטפל בכך. סוף דבר התקבלה המלצת צוות השכונה והנהלת הקהילה, לגשת לביצוע מידי של אכלוס שלב ב', תוך הבטחה לאסיפה שבטרם נכנס לשלב ג', הנושא יחזור לדיון באסיפה.
3. " וישן מפני חדש תוציאו " – **ביום שני הקרוב יח' בטבת 4.1.2010 בשעה 17:45** תתקיים אסיפה "ארוכה" כשעל סדר יומה הסעיפים הבאים:
  1. צירוף אוריאל אבן צור למזכירות.
  2. תוכנית סיפן – 2010.

3. תוכנית משק – 2010.

4. תוכנית קהילה – 2010.

5. בחירת הנהלת משק.

הכוונה היא לעצור סביב השעה 19:30 לאחר סיום סעיף ב', לארוחת ערב בחדר אוכל ימין, כך שסביב השעה 20:00 נוכל לשוב ולדון בסעיפים הבאים. סיום משוער של האסיפה בשעה 21:30. אנחנו מתנצלים מראש על אורכה המתוכנן של האסיפה, אבל נראה לנו יותר נכון להקיף את תוכניות 2010 על כל השלוחות באסיפה אחת.

אני מבקש סליחה מאלו שלא יוכלו לקחת חלק באסיפה בגלל השעה החריגה.

עַתָּה לְפָנֵינוּ, בּוֹקֵי!

לחם חם ביום הלקחו (שמו"א, כא' ז')

בבית המדרש ספרים חדשים רבים. רשימות מתפרסמות בלוח המודעות, אבל ראוי להזכיר גם פה כמה חידושים:

שוטנשטיין – מעל 50 כרכים של גמרות עם פירוש שנחשב קל יותר משטיינזלץ (שטיינזלץ עצמו כבר הושלם עם מסכת נידה שיצאה זה עתה). הסדרה, שטרם יצאה כולה לאור, היא תרומת משפחת הלוי המורחבת (שנציגייה בסעד הם משפחות קום ושלוין) להנצחת הסבא והסבתא שלהם.

תחומין – סדרת ההלכה האקטואלית: כמעט כל שנה יוצא כרך חדש, והוא תמיד מביא חידושים חשובים ורובו ככולו תוצרת הרבנים הציונים.

ירושלמי – יש לנו כמה הוצאות טובות עם פירושים שווים לכל נפש (כמעט), והיום כל מי שלומד בבלי יכול בקלות ללמוד גם ירושלמי, שהוא תלמודו של ארץ ישראל וחשוב לא פחות.

המשך סדרות אחרות – אנציקלופדיה תלמודית, שיוצא בעצלתיים, אך כל כרך מלא כרימון.

בית עקד ספרים – **השלמה**: זהו מפתח לכל ספרות חז"ל ומסביר בקיצור מהו כל ספר.

אוספים: ספרי הרב מרדכי אלון, הרב שג"ר, הרב אבינר, הרב בכרך, הרב נריה.

ועוד היד נטויה – מחכים להשלמת רמב"ם של פרנקל, כרכים של תורה שלמה, ועוד. ומי שמתקשה להתמצא, אשמח לעזור, ואני מקווה גם להוסיף עזרי התמצאות בקרוב.

אליהוא ינון.

נר זכרון: יח' בטבת – יום השנה לפטירתה של חברתנו רות שלמון ז"ל.

הפגישה הסטחון בקיבוץ - מה אנחנו יודעים על פגישות מיניות, מה אנחנו לא יודעים ומה אנחנו לא רוצים לדעת?

ביום העיון של הקבוץ הדתי שעסק בנושא מניעת פגיעות והטרדות מיניות, הרצתה איריס ישראלי, פסיכולוגית שעבדה רבות עם מערכות חינוך בקיבוצים, בנושא פגיעות מיניות בקיבוצים. היא דיברה על החשיבות הרבה בתשומת הלב לנושא, על הגברת המודעות, עידוד הנפגעים לדבר על הדברים הקשים, התייחסות לפוגעים, נזקים מהפגיעות ודרכי מניעה. על מנת להמחיש את הדברים אביא ציטוטים מהרצאה זו:

"הכנס המבורך הזה נערך בתקופה שבה יותר ויותר מקרים של פגיעות מיניות נחשפים בקיבוצים הדתיים. חלקם מן העבר וחלקם מן ההווה: פגיעות של בני נוער בילדים, של מבוגרים בילדים, פגיעות בתוך המשפחה - של הורים, פגיעות בין אחים, פגיעות בבנים ובנות. העוסקים בנושא הפגיעות המיניות בכל קיבוץ, מתחילים להתוודע לסטטיסטיקה המזעזעת לגבי שכיחות הפגיעות המיניות: אחת משלוש נשים בארץ תותקף מינית במהלך חייה, אחת מארבע תאנס, ואחד משמונה בנים יפגע מינית במהלך ילדותו או נעוריו. הסטטיסטיקה איננה רק מחוץ לקיבוץ, היא גם בפנים, בתוך הקיבוצים. בחלק מן הקיבוצים שכיחות הפגיעות אף גבוהה מן הסטטיסטיקה.

השילוב של תפיסת הקיבוץ כמקום בטוח, ושל אי-ידיעה ואי הבנה של גודל הנזק אשר פגיעות מיניות מותירות בנפש ובגוף - מאפשר לאנשים רבים מדי להחזיק את אשליית הביטחון המסוכנת הזו לאורך שנים.

...כשמבינים את גודל הפגיעה וההרס שפגיעות מיניות עושות בחיים של אדם, וכשיוודעים את הסטטיסטיקות המזעזעות בשכיחותן, אי אפשר להמשיך להיות חלק מהרוב האדיש לפגיעות מיניות. אפשר בהחלט לומר, שאשליית הביטחון בקיבוץ, הניזונה מאי-ידיעה ומכמיהה טבעית לשקט נפשי - היא אשליה מסוכנת.

נושא המניעה -

כשמדברים על "מניעה" - מדברים על האופן בו נשמור על ילדים וילדות ועל נשים שלא יפגעו מינית, וכן מדברים על האופן בו ניתן לגדל ולחנך בנים כך שלא יהפכו לתוקפים מינית. אי-אפשר להכחיד את תופעת הפגיעות המיניות, אבל אפשר לצמצם אותה. בראש ובראשונה, מי שתפקידו לשמור על ילדים אלו הם ההורים, ואחריהם - המערכת החינוכית. הורים צריכים לדעת עד כמה פגיעות מיניות שכיחות. הם צריכים לדעת ששמירה על ילדים צריכה להיות אקטיבית: צריך לראות את הילדים, להיות נוכחים פיזית במרחב שמחוץ לבית, לדעת לאן הילדים הולכים, עם מי הם נמצאים. צריך להכיר את הבתים שאליהם הילדים הולכים. צריך ללמד הורים לזהות סימני מצוקה אצל ילדים. לדעת לזהות סימנים אפשריים לפגיעות מיניות. צריך לתת להורים כלים, המתאימים לכל גיל, לשוחח עם ילדים על האפשרות של פגיעות מיניות. הורים צריכים להבין את הערך שיש בקרבה רגשית לילדים, את חשיבות ההשכבות בלילה, את הרגעים האינטימיים עם כל ילד בנפרד, רגעים שבהם ההורה רואה את הילד. מסתכל עליו, לומד את שלומו. יום יום. הורים צריכים כלים לנהל דיאלוג רגשי עם ילדים על שלומם.

ילדים קטנים לא יוכלו להגן על עצמם אם יותקפו. אפשר ללמד ילדים להיזהר, לשמור על גופם. אפשר ללמד ילדים שבמצב בו מישהו מאיים לפגוע בהם או פוגע בהם, הם צריכים לספר להורים או למבוגר משמעותי אחר.

אבל ילד, גם אם ידע כל זאת, יכול להיות מותקף. תפקיד ההורים לשמור עליו. וכך גם תפקיד המערכת החינוכית - לשמור. לשמור בבית הספר פירושו להיות ערים לאפשרות שפדופילים נמשכים לסביבת ילדים (מורים, שומרים, נהגים וכו')... לשמור פירושו לא לשלוח ילדים בהסעות בלי מבוגר מלווה. לא לשלוח לחוגים בלי מבוגר מלווה.

מניעה היא, כאמור, גם שמירה על הבנים שלנו שלא יגדלו ויהפכו לפוגעים מינית. שלא יחיו עם תפיסת עולם שבה חובה להוכיח גבריות בכל מחיר. שבה צריך להסתיר פגיעות ותחושות חוסר ערך. שלא יגדלו באקלים שבו נשים הן אובייקטים לשירות הגברים.

בנושא הטיפול בנפגעי ההווה והעבר ...

כשמדברים על נפגעי העבר וההווה יש את אלה שאנחנו יודעים עליהם ויש את אלה שנפגעו ועדיין לא גילו מעולם את סודם הנורא.

אלה הנושאים עדיין את הסוד הנורא של הפגיעה המינית כלואים בבדידותם, ברגשות האשם שלהם, בבושה שלהם. הם מדממים יום יום את אובדן האמון בבני אדם (שהרי אחרת היו מגלים את סודם ומבקשים עזרה)...

נושא הפגיעות המיניות אינו נושא שניתן להישאר אליו אדישים. הוא מזעזע בחומרתו ובהיקפו. כשמתוודעים אליו ולמשמעותו, נדמה לי, כי ישנן רק שתי אפשרויות:

האחת להצטרף לכל האנשים, והנשים בעיקר, שנאבקים בתופעות הללו בחברה שלנו. לא לתת לנושא לרדת מסדר היום, להיות לפה למי שעוד לא פתחו את הפה ובמקביל לעודד דיבור וחשיפת הסוד.

והשנייה: להתעלם מהנושא, להכחיש את קיומו, להצטרף למי שטוענים שאנחנו מגזימות ולהניח את הנושא בצד. מי שבוחר באופציה זו צריך לדעת כי בכך הוא מושיט יד חמה ותומכת לפוגעים, כמו אומר להם: "המשיכו לפגוע בשקט בילדינו, בנשותינו, ואנחנו נמשיך לשמור עליכם באקלים הנוח בו אפשרנו לכם פעולה עד כה. נמשיך לא לראות ולא לדעת".

אופציה זו נראית לי בלתי מוסרית!" (עד כאן מדבריה של איריס ישראל).

בהמשך יום העיון, התקיים פאנל שעסק בדרכי ההתמודדות עם דגש קהילתי. בפאנל השתתפו:

רונית צור (חברת קבוץ עיו- הנציב)- מנהלת היחידה לחקירות ילדים, משרד הרווחה.

פקד רונן עמרם- ראש משרד חקירות מודיעין, משרתת ישראל.

מיקי קנדל (חברת קיבוץ עין-צורים)- מנהלת מרכז סיוע לנפגעות תקיפה והטרדה מינית.

אסתר שי (חברת קיבוץ שדה אליהו)- רכזת צוות בשד"א למניעה וטיפול בפגיעה והטרדה מינית.

אילת וידר-כהן- פסיכולוגית קלינית ומרכזת פורום "תקנה" בארגון "קולך".

ראוי לציין שהדוברים הבהירו וחידדו בדבריהם את הצורך בנוהל מסודר בטיפול בפניות בנושאים אילו, והאפשרות להיעזר בנסיון ובידע של אנשי מקצוע. ואכן, באותם קיבוצים בהם פועל צוות מסודר, קיימת תחושת ביטחון שיש כתובת לפניות ומענה בשעת הצורך.

לסיכום, אסתר שי, שמרכזת את הנושא בקבה"ד, הדגישה בדברי הסיכום את החשיבות הרבה בהקמת צוותים שיתמחו בהתמודדות ובטיפול באירועים, ובניסוח נהלים המקובלים ומכובדים על ידי הקהילה, לצורך התערבות באירועים אלו.

מיכל אחיטוב, אח' ח'נוך בקפה"ד.

כאן המקום להזכיר כי גם בסעד פועל צוות למניעת הטרדות מיניות. הצוות מונה את: חנה'לה בר"ט (מרכזת), חגית קאופמן, תמר איל, רכטי ברנהרד, הרב דוד, דני לזר, עפר שלומי, גילי זיוון ואסתר מרכוס (מעלומים).

הצוות הוקם לפני כשנתיים מתוך רצון לעסוק במניעה ולענות לפניית המתעוררות מהשטח. חנה'לה: " הטרדה מינית היא תופעה נפוצה עד להבהיל, וגם אנחנו כאן לא חיים בבועה. זה קורה גם אצלנו וקרה גם בעבר. אנשים צריכים לפקוח עיניים, להיות רגישים לשינויים בהתנהגות של ילדים, ולמנוע פרצות הקוראות לגנב. חשוב לערוך ערבי הסברה שוב ושוב להורים ילדים, ומדריכים. אם קרה משהו, חשוב מאוד לא להתבייש ולספר. מי שמעדיף/ה לפנות בצורה אנונימית ניתן לפנות גם למסל"ן בבאר-שבע בטלפון 1202".

לחגית ונפתלי קאופמן
ולכל המשפחה
ברכת מזל טוב לבבית
להולדת הבת

קורס מנהיגות באמצעות החיים

לפני כחודש עפר כתב בדף של מנהל הקהילה ב"עלים" על קורס שמתקיים בחסות הקיבוץ הדתי, קורס "מנהיגות באמצעות החיים". הקורס התחיל מייד אחרי החגים ולצערי הרב, השבוע הסתיים. בכל שבוע בימי רביעי נסענו חגית אפרים, בניה ברזילי, דני לזר, ואני לקיבוץ יבנה, לקורס שבו השתתפו גם נציגים מעלומים, משואות יצחק, עין צורים, יבנה, בני דרום, ובארות יצחק. התבקשתי לסכם את הקורס, ואני מאוד שמחה לשתף את חברי סעד במה שנעשה במפגשים המאד מיוחדים שהיו.

קודם כל, זה לא היה קורס עם ספרי לימוד או מבחנים – שזה די שונה מכל קורס אחר שאי פעם למדתי בו. התבקשנו לרשום יומן אחרי כל מפגש, ויש לי אוסף של דפים, דוגמאות, ותמונות לכל דבר שעשינו, וזה הפך להיות הטקסט שלי. הקורס היה מאוד חווייתי. היתה סדרה של סדנאות על נושאים לא מוגדרים מראש, הכול בתחום הרגשי, בתחומים ששייכים ליחסים אישיים וגם לרכישת כלים לממש את היכולות שלנו להנהיג, ולהכיר בכישרונות שלנו. למדנו דרך פעולות ומשחק איך להקשיב לאנשים, מה זה אמפטיה, איך מרגיש המבקש בצד אחד, ובצד השני איך מרגיש זה שצריך לענות "לא" לבקשות, כשבאמת אולי רוצים להגיד "כן". למדתי איך לשקול צרכי ציבור מול צרכי היחיד ומול צרכים אישיים שלי. אני למדתי איך לתקשר יותר טוב עם אנשים מתוך הבנה והקשבה לא רק למילים שאני אומרת ושומעת אלא גם לשים לב לצורה של הדיבור ושפת הגוף, ולהבין איך הכול מתקבל אצל השומע וגם ההפך. למדתי להבין יותר טוב מה אנשים באמת רוצים להגיד מתוך קריאה של אותם הסימנים. רכשתי כלים וחיידתי יכולות איך להוביל בחיים הפרטיים, בעבודה, בקיבוץ שלי וגם בתנועה הלאומית. ראיתי שלפעמים להיות מנהיג זה להיות משווק, ולמכור רעיונות חדשים. דרך הקורס למדתי שמנהיגות זה לא ניהול, אמנם גם ניהול במנהיגות חשוב, אבל זה לא אותו דבר כמו שפעם חשבתי.

שם המרצה הוא ניתאי מלמד, והוא באמת "עשה" את הקורס. הוא מעביר קורסים לאנשי צבא, אנשים מקצועיים – עובדים סוציאליים, פסיכולוגיים, אנשי שיווק, ועוד. הוא עובד בבית חולים, יש לו קליניקה פרטית, ועוד, ועוד. איש באמת מדהים ומיוחד. יהושע מוזט מקיבוץ שדה אליהו ריכז את הכול עבור הקיבוץ הדתי – מחלקת חברה.

עוד דבר מעניין: בהתחלת הקורס אף אחד מהמשתתפים לא הציג את עצמו - מה הוא עושה היום, מה הוא עשה בעבר, איפה הוא עובד, איזה תפקידים הוא ממלא בקיבוץ – כלום. בדרך כלל מלבישים על אנשים דעות על יכולתם או כישרונותיהם על בסיס התפקיד שלהם ולא באמת על בסיס יכולתם. הרבה פעמים אנשים לא מאמינים בעצמם, או שיש פחות בטחון עצמי אם לא ממלאים תפקידים שנחשבים כ"חשוב". היו כאלה שאמרו "אני יכול לעשות את זה לא פחות טוב מההוא – אבל לא בחרו ביי". למה צריך להמתין שיבחרו? למה לא להציג את עצמנו ולממש את רצונותינו? שמענו חלומות, פחדים ורגשות מאוד אישיים ולי היה מדהים לראות איך הקבוצה הגיעה למצב כל כך פתוח אחד עם השני – עם אנשים שלא הכרנו. הגענו למצב שאנו סומכים אחד על השני, שמחים לקבל משוב ויכולים להקשיב לעצות. לי אישית בהתחלה היה קשה להיפתח ולתת לאחרים להכיר אותי באמת, אבל ראיתי שכמה שהייתי מוכנה לדבר ולשתף אחרים, קבלתי המון בחזרה, וגם האחרים בקבוצה לומדים כך עוד על תהליכים רגשיים, ויחסים בין אישיים.

בנוסף לכל הנכתב למעלה, גם עסקנו ב"קיבוץ שלנו": מה יש, מה אין, מה היינו רוצים שיהיה, מה כבר לא יהיה טוב. אני הרגשתי תחושות דומות בין המשתתפים. אני חושבת שהדו-שיח ביני ובין חברי הקיבוץ הדתי מאוד חיוק בי את ההרגשה של תנועה, והבהיר למה היא חשובה ולמה צריך אותה בכלל. ראיתי המון נקודות משותפות ביני ובין האחרים – אולי חלק מזה בגלל שהיינו באותו טווח גיל וזה גם עזר לגבש את הקבוצה. באמת היתה לי חוויה שקשה לתאר, אבל מאוד שווה, ואני מאוד מודה לסעד ולקיבוץ הדתי על ההזדמנות להשתתף בקורס.

סג'י סרי'אן.

השבת, פרשת ויחי, תתקיים הרצאה מפי אבנר רועי, בין השעות 12:45 – 13:15 במועדון לחבר. נושא ההרצאה: תרגום התורה ליוונית (תרגום השבעים). הציבור מוזמן.

הערה!!!

לפני כשבועיים הונחה בתיבות הדואר שלנו בקשה לתרומות עבור משפחה בנתיבות. מדובר במשפחה שהוגדרה במאמר שצוטט מידיעות אחרונות כ"משפחת איוב". העובדות אכן נכונות. למשפחה היו חמישה ילדים. בת אחת נפטרה מסרטן, בעודה נאבקה על חייה התגלה סרטן בילד נוסף ששמו מתן שנאבק בימים אלה במחלה. בנה הבכור של המשפחה סובל מסכרת נעורים והבן הקטן לוקה בתסמונת דאון. איני חוזרת על הדברים שנכתבו על מנת להעצים את הבקשה, אלא מסיבה אחרת. אני עובדת בגן בו לומד הילד הקטן במשפחה. השבוע סיפר לי האב כי חלק קטן מאד מהתרומות שנשלחות במעטפות [שניתנו עם הבקשה]- מגיע אכן לידיהם וזה קמצוץ משלל העוולות שעוללו שולחי המכתבים. לדבריו, המעשים אמורים להחשף בתוכנית כלבוטק שתשודר ביום שני 11.1.10. **לכן מי אשר חשב לתרום וטרם עשה זאת- אל יעשה זאת במעטפות שניתנו, דרך הדואר.** אשמח להעביר את התרומות בדרך מהימנה.

דליה כוץ

לכל החיילים ופנות השירות הלאומי:

להזכירכם, מתאריך 1.1.10 מתחילה ההפרטה. לכן, כדי לקבל את משכורתכם, עליכם להעביר את תלושי המשכורת - חיילים: לאסתר רונה שירות לאומי: לברוריה גורן.

ככבוד, חנוך.

חדר הכושר - תיקון:

בדו"ח של עפר מן השבוע שעבר נכתבו מחירים לא מעודכנים באשר למנוי לחדר כושר. המחירים הנכונים הם: מנוי חודשי לפעם בשבוע – 50 ₪. פעמיים בשבוע – 90 ₪. שלוש פעמים ומעלה – 110 ₪. למשפחה של חמישה אנשים – המחיר הוא 490 ₪ לחודש. לפרטים נא לפנות ליעקב פרידמן – 8557.

ספריית הילדים

אנחנו מבקשות, בכדי להימנע מאי נעימויות, לתאם איתנו קבלת מתנות שאתם רוצים לתת לספרייה (ספרים, עיתונים, קלטות, קופסאות ריקות וכו'), מכיוון שלעיתים קרובות מה שמיותר עבורכם מיותר גם עבורנו.

כמו כן נזכיר, שהספרייה פתוחה כל שבוע בימי ב' אה"צ במיוחד עבור הורים וילדים, ובשבתות בצהריים ע"י תורניות מתנדבות, כדאי לבוא.

דליה וצ'י.

עוד נוסיף שספריית הדי. וי. די. גדלה לאחרונה והמבחר מגוון.

ברפת שלנו

חג החנוכה שחלף עבר לו מסמל ניסים ונפלאות, כי אחרת אין דרך להסביר כי במקום הגשם אנו "טובעים" בחלב. שיאים חדשים נשברים מידי יום בזה אחר זה. ממוצע החלב עומד על 45 ק"ג חלב ליום לפרה חולבת. מי היה מאמין לכמויות כאלו לפני שנה שנתיים. לפני כחודש ימים חלבנו ברפת 250 פרות. כיום אנו חולבים רק 225 חולבות ומייצרים את אותה כמות חלב יומית. מה תגידו אם נאמר לכם כי אימא פרנה (5165) ובתה פיק פוק (5397) מניבות כ- 70 ק"ג חלב ממוצע ליום. חברים, הטיפוח הגנטי עובד והתפוח נופל ממש ממש ליד העץ. גם החיסון השנתי של מחלת הפה והטלפיים, הגורם בדרך כלל לירידה תקופתית של תנובת החלב, השפיע השנה למשך ימים ספורים בלבד וכמות החלב שבה ונסקה מעלה. מיעוט הפרות הנחלבות וכמות נמוכה של ההמלטות (הצוות כיוון את מירב ההמלטות לשלהי החורף תחילת האביב במטרה לקבל הרבה חלב קיץ) מאפשר לנו לצמצם כעת את העדר לארבע קבוצות חליבה בלבד. ובשורה טובה נוספת התבשרנו בימים אלו, מועצת החלב העניקה לנו תוספת מכסת חלב (זמנית אמנם) של כ- 40 אלף ליטר לשנת 2010.

אין ספק שהיעילות והמקצועיות של כלל הצוות העושה ימים כלילות, הוא הגורם הדומיננטי לתוצאות האיכותיות הללו. יישר כוח.

שמירה – בעת האחרונה דיווחו מספר חברים שסיירו בשדות סביב הבית (חצר סעד) על מפגשים שהיו להם עם בני דודנו אשר העמיסו ללא כל בקשת רשות או תיאום, גזמי עצים על כלי רכבם. מצאנו לנכון כי יש להגביר במעט את הכוונות וגייסנו את אורי יערי מעבודתו בסיפן, למען יתגבר במהלך היום את השמירה סביב המשק ויפטל עם הרכב בשדות. חברים, פקחו עיניים והגבירו את ערנותכם - ונשמר.

פרדס

צוות הפרדס וקבוצת קוטפים תאילנדים נמצאים בעיצומו של קטיף הלימון והאשכולית. מיד לאחר מכן יעברו ויקטפו את זני הטופז והאור. מצאתי כי זהו עיתוי מתאים לשתפכם בכמה שורות מתוך ספר אשר התגלגל לידי דרך מקרה. הספר נכתב על ידי ד"ר מ. זגורודסקי ונקרא **ספר הפרדסים** - ספר עזר לגידול תפוחי זהב, לפרדסנים, פועלים, מומחים ובעלי משתלות. יצא לאור בהוצאת "החקלאי" שנת 1928. מספר שורות מתוך חלקו השני - פרק הקטיף והאריזה. אביא את הדברים ככתבם וכלשונם, לא שיניתי מאום.

"חוקי הזהירות בקטיף ובאריזה הם מרובים כיום, אבל לעת עתה רק בשביל המשלוח לערי אירופה ששם הקונים דייקנים הם לנוי ולחיצוניות הפרי ולאריזתו; גם הממשלה בארץ-ישראל התחילה להתעניין בדבר ולהשגיח על המשלוח לארצות הברית וכיום חודרת ההכרה על הנחיצות בנקיון, יופי ובריאות הפרי אפילו אל השדרות הרחוקות מהתרבות האירופית וגם הפרדסנים הכפריים מילידי הארץ מתחילים כבר להבין את הערך הגדול שיש לדברים האלה. התקנות שהתקינה ממשלת ארץ-ישראל לבקורת הפירות לפני השלוחן, תעזורנה בהרבה לשפור החיצוניות של פרי ארץ-ישראל וע"י טעמו וריחו המיוחד וע"י שפור חיצוניותו ימשול לעתיד השמוטי בשוק הפירות העולמי ממשל ללא מצרים. .... על הפרדסנים החפצים להצליח בשוק לבחור תמיד בקוטפים מומחים, או מכלל הקוטפים שהוזמנו לעבודה מפטרים מעט מעט את אלה שהראו בעבודתם שאינם מסוגלים לעבודה זו באשר אינם יכולים מטבעם, מסיבות גופניות ורוחניות שונות להזהר בעבודתם. לפני צאת הקוטפים לעבודה מבארים להם בדברים ברורים את ערך עבודתם ואת כל האחריות שהם לוקחים עליהם בהצלחת כל המקצוע. ואחרי כל זה נותנים לכל קבוצה קטנה של קוטפים משגיח אחראי ומומחה, שהוא בעצמו איננו עובד, כי אם רק שם עין על כל העבודה ומסדרה באופן שלא יצא שום מכשול, שישתמשו במוקצה (מספרים) כהוגן, שלא ישאירו עוקצים גדולים, או שלא יסירו את העוקצים, שלא יקטפו בידיים, שלא יזיקו את הענפים בסולמות, שלא ישפכו את הפירות בכח אל התיבות וכו'".

נוסטלגי, תמים ונחמד לא?

תוכנית משק 2010

הנהלת המשק סיימה לעצב את תוכנית המשק לשנת 2010 ומגישה את המלצתה. בשבוע הבא עלינו לטובה, ביום ב', יח' בטבת (04.01.2010) תעלה ותוצג התוכנית לאישור אסיפת החברים. הציבור מוזמן לעיין בחוברת התוכנית הנמצאות לחלוקה במזכירות הטכנית.